

VERSAMHETSBERÄTTELSE FRÅN INSATSERNA JANUARI TILL AUGUSTI 2020

Samordningsförbundet Vänersborg/Mellerud

organisationsnummer 222000-2048

ARBETSREHABTEAMET
ARBETSREHABTEAMET – FÖRREHABILITERING
ARBETSREHABTEAMET – ARBETSLIVSINRIKTAD REHABILITERING

STÖD FÖR UTVECKLING AV ARBETSINTEGRERADE SOCIALA FÖRETAG

HÄLSOSTÖD

SAMVERKANSKOORDINATOR

PILOTPROJEKT VÅLD I NÄRA RELATION

SAMVERKAN SGI-0 – SLUTRAPPORT

ALL-IN, FÖR UTRIKESFÖDDA VÄNERSBORG OCH MELLERUD

ARBETSREHABTEAMET – FÖRREHABILITERING

JANUARI-AUGUSTI 2020

Syfte och mål/beskrivning av uppdraget

Förrehabilitering är en förberedande insats med syftet att deltagarna skall stärkas för att kunna ta nästa steg mot arbetslivet. Förrehabilitering jobbar för att deltagarna ska arbeta upp en struktur i sin vardag, erbjudas social samvaro och identifiera resurser som är viktiga inför ett inträde/återinträde i arbetslivet. Insatsen kommer att fokusera på att:

- Skapa motivation och medvetenhet till förändring med fokus på självförsörjning
- Bygga positiva vanor och rutiner
- Synliggöra och stärka egna resurser och styrkor
- Öka insikten i vad som förväntas på arbetsmarknaden och vilket stöd som kan erbjudas på vägen dit

Målet med insatsen är att stärka deltagarna till att kunna ta nästa steg till arbetslivsinriktad rehabilitering, antingen inom samverkansinsats eller inom ordinarie myndigheter. Insatsen mäts utifrån följande indikatorer:

- Deltagaren skall känna att insatsen är organiserad efter sitt behov
- Deltagaren skall uppleva inflytande över sin rehabiliteringsprocess
- Deltagaren skall uppleva att det finns någon som håller samman och stöttar personens samordnade rehabiliteringsprocess
- Deltagaren skall uppleva en stegförflyttning närmare arbetsmarknaden

Målgrupp

Förrehabiliteringen riktar sig generellt till personer i arbetsför ålder, bosatta i Melleruds eller Vänersborgs kommun och som är i behov av stöd från fler än en av de samverkande parterna. För att delta i förrehabilitering ska personen vara i behov av en förberedande och stödjande insats innan de kan påbörja en arbetslivsinriktad rehabilitering.

Uppföljning av antal deltagare och platser:

I förrehabiliteringen finns det plats för 12 aktuella deltagare per gruppstart, 60 deltagare per helår. Under perioden har 8 deltagare genomgått Förrehabiliteringen, varav 8 nya. På grund av personalbrist och stundande omorganisation har endast en grupp startat under våren.

RESULTAT

Målgruppsbeskrivning avslutade deltagare

Könsfördelningen har under perioden varit 7 kvinnor och 1 man. Deltagarna har varit i åldersspannet 26-59 år. Av dessa har 1 person varit upp till 29 år, 2 personer varit mellan 30-44 år samt 5 personer varit mellan 45-59 år.

Utbildningsbakgrunden hos deltagarna har sett ut enligt följande: 3 deltagare har grundskola som högsta utbildningsnivå, 2 deltagare har gått gymnasiet, 1 deltagare har gått på högskola och 2 deltagare hade annan eftergymnasial utbildning.

Tid i offentlig försörjning

6 deltagare har haft offentlig försörjning mellan ”upp till 3 år och upp till 9 år”. Utöver dessa har 2 deltagare haft offentlig försörjning i *mer än 9 år*. Offentlig försörjning vid start har varit försörjningsstöd för 2 deltagare, sjukpenning/rehabpenning för 2 deltagare, a-kassa för 1 deltagare och aktivitetsstöd för 3 deltagare. Då det är möjligt att ha kompletterande ersättningar kan antalet ersättningar överstiga totalsumman för målgruppen.

Avslutsorsak

Av de 8 deltagare som avslutats under perioden har avslutsanledningen varit fortsatt rehabilitering för samtliga deltagare. Samtliga som bedömdes ha förutsättningar och behov av fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering erbjöds plats i Arbetsrehabteamet – rehabilitering. Av dessa valde samtliga att tacka ja till deltagande i fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering via Arbetsrehabteamet, pga personalbrist och Coronapandemin har dock ingen mer rehabgrupp kunnat starta under perioden, varför deltagarna har rekommenderats en planering för fortsatt rehabilitering inom ramen för parternas ordinarie utbud.

Kommentar angående målgrupp

Genomgående under året har de deltagare som ansökt till Arbetsrehabteamet bedömts stå mycket långt ifrån arbetsmarknaden. I ovanstående grupp finns deltagare som tidigare genomfört Arbetsrehabteamet – utredning, fått rekommendationer kring vad som behöver ske för att skapa förutsättningar för rehabilitering och nu återkommit för Förrehabiliteringen och kunnat genomföra insatsen. Detta trots mycket lång tid i offentlig försörjning och en mycket komplex hälso- och social situation, vilket är glädjande för såväl individen som Arbetsrehabteamet att se.

Vänersborg 200625

Caroline Beckman, samordnare

ARBETSREHABTEAMET – ARBETSLIVSINRIKTAD REHABILITERING

JANUARI-AUGUSTI 2020

Syfte och mål/beskrivning av uppdraget:

Syftet är att jobba med arbetsmetoder som tar tillvara individens egna resurser och förutsättningar i kombination med myndigheternas samlade möjligheter till stöd. Det övergripande målet är att stötta individer för inträde/återinträde till ett arbetsliv utifrån varje enskild persons behov och förutsättningar. *Insatsen mäts utifrån följande indikatorer:*

- Deltagaren skall känna att insatsen är organiserad efter sitt behov
- Deltagaren skall uppleva inflytande över sin rehabiliteringsprocess
- Deltagaren skall uppleva att det finns någon som håller samman och stöttar personens samordnade rehabiliteringsprocess
- Deltagaren skall uppleva en stegförflyttning närmare arbetsmarknaden

Insatsen mäts även utifrån att målet är att arbets- och utbildningsdeltagandet ska öka, och därigenom självförsörjningen öka. Målet är att antal deltagare som börjar arbeta eller studera efter avslutad insats skall uppgå till 40%.

Uppföljning av antal deltagare och platser:

För Arbetsrehabteamet – Arbetslivsinriktad rehabilitering är det budgeterat för 50 platser samt 20 uppföljningsplatser i upp till ett år efter avslut. Under perioden har 13 deltagare varit aktuella, varav 1 har varit ny, samt en anonym deltagare. Den anonyma deltagaren är inte medräknad i nedanstående resultat. Samtliga deltagare har avslutats. Ingen deltagare har tagit del av uppföljningsstödet.

RESULTAT

Av de 12 deltagare som avslutats har 3 deltagare avslutats till arbete och 1 till studier. Det innebär ett resultat på 33%.

Kommentar angående resultatet

Deltagarna har genomgående haft ett stort stödbehov och stått långt ifrån arbetsmarknaden vid start i Arbetsrehabteamet. Då vi haft lediga platser har vi varit frikostiga i våra bedömningar i antagningsprocessen. Dels då vi inte velat ha tomma platser i onödan. Dels eftersom det kan vara svårt att avgöra vad en person skulle kunna uppnå om den får tillgång till ett samlat stöd.

I och med att nuvarande form av Arbetsrehabteamet avslutas har vissa deltagare blivit utskrivna (till fortsatt rehabilitering) som i vanliga fall hade varit kvar i insatsen och troligtvis kommer nå egen försörjning inom motsvarande ett års inskrivningstid.

I viss mån har även personalomsättningen i teamet påverkat resultatet då vissa deltagare valt att avsluta sin medverkan i Arbetsrehabteamet i samband med att tidigare kontaktperson avslutat sitt uppdrag.

Målgruppsbeskrivning avslutade deltagare

Arbetsrehabteamet riktar sig generellt till personer i arbetsför ålder, bosatta i Melleruds- eller Vänersborgs kommun, som är i behov av utökat stöd för att nå arbete eller studier. De ska vara i behov av stöd från mer än en av de samverkande parterna. Deltagarna ska ha förutsättningar för att delta i arbetslivsinriktad rehabilitering och bedömas kunna försörja sig genom förvärvsarbete på ordinarie arbetsmarknad inom ett år. Bland de avslutade deltagarna har könsfördelningen under perioden varit 6 kvinnor och 6 män. Av dessa har 1 person varit upp till 29 år, 4 personer varit mellan 30-44 år samt 7 personer varit mellan 45-59 år.

Utbildningsbakgrunden hos deltagarna har sett ut enligt följande: 1 deltagare har grundskola som högsta utbildningsnivå, 7 deltagare har gått gymnasiet och 3 deltagare har gått på högskola. 1 deltagare saknade utbildningsbakgrund (ej slutfört högstadiet).

Tid i offentlig försörjning varierar mellan upp till 1 år och mer än 9 år. 8 deltagare hade haft offentlig försörjning mellan 1-9 år. 4 deltagare hade haft offentlig försörjning i *mer än 9 år*.

Offentlig försörjning vid start har varit försörjningsstöd för 8 av deltagarna, a-kassa för 1 deltagare och 4 deltagare hade aktivitetsstöd. Då det är möjligt att ha flera kompletterande ersättningsformer överstiger totalsumman målgruppens storlek.

Tid i insats

Tiden i insatsen för de avslutade deltagarna har stor spridning och varierar mellan 1-15 månader, merparten var inskrivna mellan 4 och 9 månader.

Avslutsorsak

3 deltagare avslutades till arbete, 1 deltagare avslutades till utbildning, 3 deltagare avslutades till fortsatt rehabilitering och 5 deltagare avslutades p.g.a. sjukdom. 3 av deltagarna har kunnat kombinera fortsatt aktivitet/arbete med aktivt arbetsökande.

Skäl att avsluta till fortsatt rehabilitering har exempelvis varit att deltagaren varit i behov av annat stöd än det Arbetsrehabteamet kan erbjuda, för att bli redo att ta ett arbete. Man är alltså inte helt förhindrad, men stegförflyttningen sker i en så långsam takt eller omfattningen man klarar i nuläget är så låg att planeringen behöver ske inom ordinarie parts verksamhet. Det kan också ha handlat om medicinsk rehabilitering

på deltid som man kombinerar med aktivt arbetsökande utifrån det man "lärt sig" under gruppvägledning och arbetsprövning via Arbetsrehabteamet.

Uppföljning

Ingen av de avslutade deltagarna har haft kontakt med Arbetsrehabteamet efter avslut. Anställningsformerna har inte varit utvecklingsanställning och vid en planerad överlämning till ansvarig handläggare har inte uppföljningsstödet behövt användas. Ibland har någon deltagare hört av sig för att ställa någon kompletterande fråga efter avslut, men detta har vi inte räknat in i uppföljningsuppdraget.

Utmaningar och utvecklingsområden

Generellt sett står personerna som ansöker om deltagande mycket långt ifrån arbetsmarknaden och det finns ett omfattande stödbehov och behov av flertalet parallella insatser inom ramen för parternas ordinarie verksamheter. De har haft en mycket lång tid i offentlig försörjning. I vissa fall har dock endast mindre insatser från Arbetsrehabteamet behövts innan personen blivit självförsörjande.

Vi har fått påminna kontinuerligt om handläggarnas ansvar gällande att kalla till uppföljning/nätverksmöte. När vi stött på hinder i planeringen och efterfrågat möten med försörjande myndighet har detta inte varit lätt att få till utifrån att handläggarna inte sett det som hög prioritet jämfört med ordinarie myndighetsutövning.

Vi har under perioden haft hög personalomsättning, vilket även präglade arbetet under 2018 och 2019. Detta har varit mycket belastande för såväl deltagare som arbetsgruppen. Vi har fått flera synpunkter från deltagare och kontakter hos parterna angående att kontakten med Arbetsrehabteamet upplevts som rörig i och med byte av kontaktpersoner, även om vi försökt lösa bytena med så mjuka övergångar som möjligt. Sedan april består teamet endast av två socialsekreterare (totalt 170%) då inga ersättningsrekryteringar skett.

Våld i nära relation

Sedan 2018 ställer vi frågan om våld i nära relation på rutin vid samtliga kartläggningar vilket redovisas i separat rapport via pilotprojektet kring Våld i nära relation. Sammanfattningsvis har dock en mycket stor andel av deltagarna antingen bevittnat eller utsatts för våld, inte sällan i flera omgångar under sin livstid.

Vänersborg 20200709

Caroline Beckman, samordnare

ARBETSINTEGRERANDE SOCIALA FÖRETAG

JANUARI – Augusti 2020

Beskrivning av uppdraget

Förbundet stödjer utveckling av Arbetsintegrerande sociala företag (ASF) och bidrar till rehabilitering av enskilda genom att stödja deltagare med utbildningsinsatser om ASF. Förbundet stödjer lokala utvecklingen av ASF genom att tillhandahålla en samordnare som fungerar som en länk mellan myndigheter och sociala företag, och verkar för att skapa goda samarbeten och förutsättningar.

RESULTAT

Målgruppsbeskrivning

Målgruppen är personer som ofta står långt ifrån arbetsmarknaden och kan behöva särskilt anpassade arbetsplatser för att kunna få och behålla ett arbete. Samordnaren stöttar även personerna i de befintliga företagen för att företaget skall fortleva, växa, utvecklas och kunna stötta ännu fler människor i utanförskap.

Deltagare som startat företagsutbildning

För Arbetsintegrerande sociala företag finns det utrymme för 10 platser på årsbasis för uppstart av företag. Det vill säga att när deltagare kommit så långt att de är redo att starta upp sitt företag och gå en företagsutbildning.

En förberedande utbildning i Mellerud har genomförts med 12 tillfällen

1 ggr/ veckan. Vi har arbetat med Idéfas – ”Klara!”

Kännetecknas av: Tanken på företagande väcks, funderingar på en möjlig affärsidé.

Behov hos den presumtiva kooperatören:

- ✓ Vetskap om möjligheten till socialt företagande och vad det innebär
- ✓ Stöd i att prova sin idé
- ✓ Självkänsla, uppmuntran, tro att det är möjligt att bryta ett bidragsberoende, förebilder (se att andra har lyckats)

Vi har bjudit in politiker och tjänstemän för att presentera affärsidén och tillsammans försöka hitta olika vägar till möjliga samarbeten.

Vi har besökt Kommunstyrelsen för att presentera affärsidén och informera om arbetsintegrerande sociala företag.

Gruppen har varit på Studiebesök hos ASF Vänersborg och ASF Vänersborg har varit hos dem för att berätta om sitt företag och besvarat många frågor och funderingar.

Idag är flera personer redo att ta nästa steg men avvaktar svar från politikerna för att kunna ta nästa steg.

Nästa fas blir utvecklingsfas – ”Färdiga!”

Kännetecknas av: Kunskapsinhämtande, konkret planering med mål att starta företag.

Behov hos den presumtiva kooperatören:

- ✓ Ökad kunskap om socialt företagande, demokratiska processer – hur startar och driver man ett arbetsintegrerande socialt företag?

- ✓ Stöd i att utveckla affärsidé, se över marknad, lönsamhet och finansieringsmöjlighet, hitta kunder!
- ✓ Stöd i att byta ”roll”: Att gå från bidragstagare till företagare är ett stort steg!
- ✓ Garantier/trygghet för att våga satsa och bryta ett bidragsberoende

Stötta etablerade företag och kooperatörer/anställda

Idag finns fyra lokala ASF och företagen har 30 anställda. Samordnare arbetar hela tiden aktivt med att stötta företagen för att bli hållbara och utvecklande och att det ska finnas stöttning i det. Idag har företagen ett väl fungerande nätverk som ASF Resurs kallar till. Där möts företagens arbetsledare för att delge varandra erfarenheter och kunskap.

Samordnare tillsammans med ASF-Resurs kan vid behov gå in och stötta de befintliga företagen i sin arbetsledarroll.

Arbetsintegrerande sociala företagen har dubbla affärsidéer. En av affärsidéerna är att sälja varor och/eller tjänster som det finns en marknad för till privatpersoner, företag och organisationer och den andra affärsidén är att integrera människor i arbetsliv och samhälle genom att erbjuda arbetsträningsplatser. Idag har en stor andel av de som är arbetslösa behov av ett extra stöd för att komma i arbete och samtidigt är det brist på arbetskraft i många branscher. Arbetsintegrerande sociala företag drivs med metoder där allas erfarenheter kommer till användning och där det finns stora möjligheter till delaktighet och personlig utveckling. På så sätt bidrar arbetsintegrerande sociala företag inte bara till att ge en praktikplats till någon utan också till att människor utvecklas, får självförtroende och ökar sina chanser att få ett jobb.

Metod

I uppdraget ingår att stötta individer att starta ASF, ger stöttning till befintliga ASF, arbeta övergripande med att ständigt hitta metoder för utveckling av ASF lokalt samt vara en länk mellan myndigheter och ASF. Under året har samordnare arbetat med följande:

Stötta uppbyggnaden av en stödstruktur

ASF Resurs är tänkt som en ”paraplyorganisation” som verkar i ASF företagen, mer ansvar och egenmakt ska finnas gemensamt i företagen. För att ha den unika erfarenheten som finns ute i ASF ”att själv varit långtidsarbetslöshet/utanförskap” ska personerna som arbetar i ASF Resurs tillsammans äga denna erfarenhet. Vänersborgs kommun anställde en person på 100 % den 1 januari för hela 2019. Samordnaren stöttar ASF resurs att tillsammans med ASF Nätverk bygga upp denna ”paraplyorganisation”. ASF Resurs har bildat en ideell förening, idag finns det flera ASF som är medlemmar i Resurs, fyra företag i Vänersborg och två företag i Trollhättan där alla är delaktiga och betalar medlemsavgift. ASF Resurs mål är att ASF ska bli känt av allmänhet, företagare, politiker och offentlig verksamhet och därmed skapa fler arbetstillfällen. ASF Resurs ska vara språkrör för lokala företag.

ASF Resurs har med stöd av samordnare gett mycket stöttning både praktisk och allmän rådgivning till företagen med att skriva anbud, framtagande av personalhandbok, checklista för brandsyn etc.

ASF är till för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Vi tror att det är klokt att bygga och utveckla de strukturer som redan finns.

ASF RESURS Vänersborg tillsammans med tio andra ASF inom en begränsad radie är utvalt att få delta i ett projekt tio månader från 1 januari 2020 via Skoopi. SKOOPI är en intresseorganisation för arbetsintegrerande sociala företag. Projektidén är att utveckla regionala konsortier, de kan ha följande funktioner:

Utåt:

Gemensam ingång t.ex. när AF vill köpa platser för arbetsrehabilitering.
Gemensam marknadsföring
Gemensam kommunikation med t ex myndigheter

Inåt:

Initiera gemensamma projekt
Göra/hjälpa till med gemensamma anbud med flera eller alla ingående medlemmar
Gemensam kompetensutveckling
Hjälpa varandra med gemensam administration, inkl. ekonomi/ bokföring
Vikariepool
Gemensam utveckling
Nätverka med varandra

Marknadsföring och information

Att marknadsföra och informera om ASF är ett viktigt uppdrag.
Kunskapen om ASF är bristfällig hos många, detta arbete måste arbetas med mer.

Policy

Vi som arbetar nära företagen och företagen själva upplever att det inte finns någon handling i kommunen trots att det finns en Policy. Vi har påpekat detta och utvecklingskontoret har fått detta i uppdrag att den ska ses över och att det krävs en mer detaljerad handlingsplan som komplement. Detta var planerat att vara klart juni 2020 men tyvärr skjutits fram pga. pandemin.

Jag som ASF samordnare ingår i **SKR:s arbetsgrupp** för ökad samverkan mellan kommun och arbetsintegrerande sociala företag. Syftet med arbetsgruppen är att bidra till att öka kommuners och regioners kännedom om arbetsintegrerande sociala företag och deras möjligheter till samverkan med ASF:erna.

SKR arbetsgrupp har fått beviljat projekt från Tillväxtverket.

Projektet syftar till att öka kunskapen hos kommuner om socialt företagande och hur kommuner kan hitta samarbeten med att köpa tjänster från sociala företag. Detta för att utöka utbudet och mångfalden av tjänster som kommuner kan använda sig av och öka marknaden för de sociala företagen.

SKR arbetar fram en handbok som ska tydliggöra mervärdet med kommunens samverkan med sociala företag, tydliggöra den idéburna sektorn och tydliggöra olika vägar till samverkan.

Vi arbetar fram web sända konferenser för att öka samverkan mellan kommun och ASF.

ASF Styrgrupp har regelbundna träffar, vi arbetar utifrån den lokala partsgemensamma policyn för stöd till utvecklingen av arbetsintegrerande sociala företag i Vänersborg och Mellerud. Gemensam ambition är:

- Bildandet och fortlevnad av 1–2 arbetsintegrerande sociala företag per år inom Vänersborgs och Melleruds kommuner.
- Allt fler medborgare i Vänersborg och Mellerud ska bli självförsörjande (minska behov av offentlig försörjning)

Planering inför 2021

Till sitt stöd har samordnaren en styrgrupp som består av representanter från kommunerna Vänersborg och Mellerud, Arbetsförmedlingen samt förbunds chef.

Nuvarande samordnare, som har stöttat företagen sedan 2015, kommer att gå i pension till årsskiftet. Detta innebär att förbundet behöver ha längre framförhållning än tidigare för att planera eventuella insatser för 2021 och framåt då det kan bli aktuellt med ett rekryteringsförfarande.

Sedan 1 januari 2019 stöttar samordnaren ASF-Resurs som är företagets resursfunktion. Det är en ideell förening bildad av de Arbetsintegrerande sociala företagen själva. Styrelsen för ASF-resurs består av en representant ifrån varje medlem (företag) och ASF-Resurs jobbar på uppdrag av medlemmarna. Målet är att de Arbetsintegrerande sociala företagen i vårt närområde ska vara en kraft i samhället genom att verka för att flera ASF startas och utvecklas lokalt.

Den 1 april fick förbundschef i uppdrag att ta fram förslag till beslut om vilket stöd förbundet skulle kunna finansiera 2021 för att stötta utvecklingen och fortlevnaden av ASF i Vänersborg och Mellerud. Till sitt stöd har förbundschef haft samordnare för ASF. Totalt har 10 intervjuer utförts där både representanter från styrgrupp och Arbetsintegrerande sociala företag intervjuats. Svaren har sammanställts och förslag till beslut har tagits fram. Förslaget har förankrats med ASF-Resurs styrelse samt skickats ut till styrgruppen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Efter att ha sammanställt och analyserat material från intervjuer av parterna, etablerade Arbetsintegrerande sociala företag och (förhoppningsvis) kommande Arbetsintegrerande sociala företag är förslaget till beslut följande:

- 1 Finansiera Samordnare på 50%
- 2 Finansiera stöd till parterna levererat av ASF-Resurs

Förbundet föreslås att finansiera ett resurstöd till parterna från ASF-Resurs. Syftet är att företagen och parterna skall samverka mer med det långsiktiga målet att ASF-Resurs kan axla mer av det som samordnaren hittills utfört. Förslaget är att förbundets, genom ett månadsbelopp på 10 000 kronor (totalt 120.000kr/år) finansierar:

Styrelsen beslutade att anta detta förslag med start januari 2021.

Inför hösten 2020

Styrgrupp som består av representanter från kommunerna Vänersborg och Mellerud, Arbetsförmedlingen samt förbunds chef ska besluta vilken part som ska tillsätta tjänsten som ASF samordnare med start 1 januari 2021. Avtal med ASF ska skrivas. Nuvarande samordnare kommer att arbeta med att få så många bitar på plats som möjligt beroende hur snart rekryteringen är klar.

Utmaningar /Utvecklingsområde

Målet är att skapa hållbara företag och att nya skapas. Att använda företagen, som är de bästa ambassadörerna i detta arbete, genom att köpa deras tjänster är en viktig utveckling i rätt riktning. Vänersborg har kommit en bit på vägen men av någon anledning finns inte ASF med på kommunens Agenda.

Behov av samarbete mellan parterna och företagen

För att lösa dagens och framtida samhällsutmaningar krävs nya arbetssätt och nya lösningar. Parterna måste få till ett bra Samarbete med ASF företagen, det är de som sitter på kunskapen om hur det är att starta ASF och de kan öppna nya dörrar till personer att våga ta steget till att starta komma närmare arbetsmarknaden, bli anställd och kanske starta nytt ASF. Företagen måste få tillgång till en arena för ett aktivt samarbete med alla parter. Det måste också finnas en vilja och kunskap om ASF hos politiker, tjänstemän och chefer för att våga samarbeta med ASF. Parterna bör fundera på vad ASF kan erbjuda i kommunal och regional verksamhet men de måste också fråga vad ASF kan göra för att utveckla sin verksamhet i riktning mot deras behov och önskemål.

Behov av samordnare

En samordnare behövs som har en tydlig väg in till parterna och kan driva frågan om samarbete mellan parter och ASF och förmedla kontakter. Samordnare som kan stödja processer runt socialt företagande för såväl presumtiva kooperatörer som handläggare. Samordnaren behöver hålla ihop parternas samverkan kring ASF, sammankalla styrgrupp, dialog om det uppstår problem. Sammankalla operativ grupp. Samordnaren bör även bevaka ASF utifrån ” offentliga ögon”, stötta parterna i att bereda frågor till t.ex. politiken, ge rådgivning och stöd till både ASF Resurs och parterna samt arrangera ASF dagar med ASF resurs.

Vänersborg 2020-08-31

Marie Apell, Samordnare, Arbetsintegrerande Sociala Företag

Hälsostöd

JANUARI-AUGUSTI 2020

BAKGRUND

Samordningsförbundet Vänersborg/Mellerud och dess ingående parter Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Västra Götalandsregionen samt kommunerna Vänersborg och Mellerud arbetar för en förbättrad arbetslivsinriktad rehabilitering i samverkan för de individer som står utanför arbetsmarknaden. Arbetet med att motverka ohälsa och minska höga sjuktal, arbetslöshet och socialt utanförskap kräver tid, resurser och långsiktigt arbete för att åstadkomma en varaktig förändring. De grupper som idag är i utanförskap har oftast en lång väg till arbete och det behövs ett förberedande steg innan de är redo för arbetslivsinriktad rehabilitering.

Inom Melleruds socialtjänst finns idag många personer som remitteras till Arbetsmarknadsenheten för att ta del av olika insatser som riktar sig mot arbete eller studier. En del av dem är

även aktuella på Arbetsförmedlingen. Flera av deltagarna har omfattande hälsoproblem och egenförsörjning är många gånger avlägset. Inom Arbetsförmedlingen finns arbetsökande med hälsoproblem som gör att de har svårigheter att delta i aktiviteter som för dem närmare arbete. Behov finns av att utreda deras arbetsförmåga. Ett led i detta är ett stöd i kontakten med vården för att få in medicinska underlag. Melleruds kommun och Arbetsförmedlingen ser ett behov av stödjande insatser vad gäller hälsa vilket inte finns idag. De båda parterna vill testa att utveckla en resurs som arbetar med personers hälsa och ohälsa för att klargöra hälsosituationen och se vilka effekter som det ger.

Syfte och mål/Beskrivning av uppdraget

Målet med Hälsostöd är att utveckla en modell i samverkan som riktar sig till de som har en komplex hälsosituation. Deltagarna ska få ökad kunskapen om ohälsa hur den påverkar och vad som kan göras för att lindra. Syftet är att snabba på processen till egen försörjning. Insatsen fokuserar på att:

- Stötta deltagare med förebyggande hälsoinsatser- individuellt, eller i grupp
- Stötta deltagaren i dialogen i kontakt med den offentliga vården
- Att stötta handläggare runt deltagaren med tolkning av medicinska underlag

Uppföljning av antal deltagare och platser

Deltagarna ska vara bosatta i Melleruds kommun, vara i arbetsför ålder med en komplex hälsosituation. Personerna behöver få kunskap om sin hälsa och hur de kan påverka sin hälsa. Projektet är 50% av en heltid Planerad deltagande under projektet förväntas 30–40 personer ha tagit del av Hälsostöd, genom konsultation eller utökat stöd.

OMFATTNING

Deltagarnas stödbehov och förutsättningar styr hur många deltagare som kan vara aktiva samtidigt.

Under insatsen förväntas 30–40 personer ha tagit del av Hälsostöd, genom konsultation eller utökat stöd.

Målgruppsbeskrivning deltagare nuläge

Det har varit 21 konsultationer (10 män 11 kvinnor) Det är 10 deltagare inskrivas i projektet Hälsostöd med utökat stöd, 5 kvinnor och 5 män, 6 deltagare saknar betyg från grundskola, 4 har betyg från gymnasium, 7 har försörjningsstöd mellan 1år och mer än 9 år, 1 är sjukskriven och väntar på åtgärd och bedömning av läkare om den fysiska hälsan, 2 har aktivitetsersättning, 9 är utrikesfödda.

RESULTAT

6 deltagare har avslutats, 3 har flyttat från Mellerud, 1 har kunnat fortsätta arbeta 100% och har under insatstiden haft en period av sjukskrivning, 1 har fått diagnos och behandling för att sedan kunna fortsätta med studier med minskad frånvaro pga. den orsaken. 1 person har efter avslutad insats gått ut till 0 aktivitet.

Kommentar till resultat

Personen som gått ut i 0 aktivitet har flera nedsättningar. Hen har bedömts från Arbetsförmedlingen sida att ha svårigheter och vara långt från arbetsmarknaden. För deltagaren skulle Sysselsättningsplats vara bra. Sysselsättningsplatser för målgruppen som är längst ifrån saknas i Mellerud. Det kan innebära försörjningsstöd för hen och hamna än längre ifrån arbetsmarknaden. I projektet är 9 av 10 utrikesfödda. Av de som finns i projektet kan ca 6–7 stycken ha behov av någon sorts sysselsättning då de är långt ifrån arbetsmarknaden.

Utmaningar och utvecklingsområden

Många av deltagarna upplever och har en ohälsa både fysiskt och psykiskt. Deltagaren som ringer och söker vård på Vårdcentralen tror att den kan få bli bedömd som en hel person, tiden som du får när du inte kan förklara blir styckesvis, det akuta. För att få vård utifrån en helhetssyn krävs kunskap från deltagaren att förstå vårt system och sedan ha insikten om att du själv måste driva på och ta kontakter. På Vårdcentralen träffar du olika läkare som byts ut och uppföljningsansvaret ligger på dig själv. Att inte förstå språket gör också att du istället för att ringa står utanför receptionen för du möter en människa som inte säger, tryck 1 för det och tryck #. Där blir du tillsagd att gå hem och ringa för att igen nås av tryck 1 och #. Är du tillräckligt påstridig, visar känslor av olika karaktär kan du få en akut bedömning fast du behövde en helhetssyn. Det blir som ett lotteri och skapar en frustration från alla inblandade parter. Många av de deltagare som är inskrivna skulle ha behov av en fast vårdkontakt som följer upp och förebygger korta lösningar och mer hållbar vård för den enskilde tills den har kontroll över sin hälsostatus. I början på projektet kunde Hälsostödet medfölja till **vårdcentralen** utifrån deltagarens önskan och vara ett stöd. Under våren och sommaren har inte gått att genomföra pga. Corona. Istället har deltagaren och Hälsostödet förberett punkter för besöket. Tyvärr har det inte fungerat optimalt. Ibland har deltagaren missat sitt papper och sedan har läkaren inte varit lyhörd och det har skett missar. Då behövs ny läkartid och ”man springer” på vårdcentralen. SIP, (samordnad individuell planering) kan vara ett utmärkt instrument om det prioriteras av parterna och ses som viktigt för den enskilde och för samhället. Vi sitter vid samma bord, hör samma saker, vi kommer överens om en gemensam tolkning och strategi tillsammans med deltagaren.

Det haltar med dokumentationen då undertecknad kunde precis innan sommaren få ordning på vilket sätt det ska dokumenteras i det system som används av AME. Det systemet är anpassat till arbetsmarknaden vilket medför svårigheter för projektets dokumentation. Det kan leda till att statistik inte stämmer överens med verkligheten. En reflektion är att minska antal inskrivna deltagare i projektet och arbeta mer effektivt för att sedan lämna tillbaka till remitterande myndighet. Det för att deltagaren ska känna att det sker en aktivitet och ett snabbare avslut. Det kan finnas en förväntansbild av att visa snabba resultat. För att kunna utvärdera projektet optimalt kommer det behövas mer tid och tålamod för att se långsiktiga effekter.

På gång

Folder ska skrivas för att presentera uppdraget på ett enklare sätt till nya deltagare och andra intresserade. I september startar kursen ” Ett steg till” med fokus att vara i ett sammanhang, vara en arbetskamrat, finnas i en arbetsgrupp, få ökad kunskap om arbetsmiljölagen, egenvård och skriva ett CV. I dagarna har det blivit klart med administrativt stöd för att få in dokumentationen som saknas.

Mellerud 2020 09 03

Marianne Brindbergs Hälsostöd

Samverkanskoordinator

JANUARI-AUGUSTI 2020

MÅL OCH SYFTE/ Beskrivning av uppdraget

Insatsen består av två delar, ett individinriktat uppdrag och ett strukturinriktat uppdrag. Det övergripande syftet med insatsen är att utveckla, förbättra samt skapa en hållbar samverkan för personer i behov av samordnade och koordinerade rehabiliteringsinsatser. I det individinriktade uppdraget ingår att kartlägga och koordinera myndigheternas insatser och stöd utifrån individens behov med målet att personen skall få rätt stöd och rätt försörjning. Målet är att parterna samordnar insatser så att deltagaren får stöd utifrån behov och förmåga för att komma vidare i sin process med siktet inställt på att individen ska närma sig arbetsmarknaden. Insatsen mäts utifrån följande indikatorer till individen:

- Deltagaren skall känna att insatsen är organiserad efter sitt behov
- Deltagaren skall uppleva inflytande över sin rehabiliteringsprocess
- Deltagaren skall uppleva att det finns någon som håller samman och stöttar personens samordnade rehabiliteringsprocess

Det strukturövergripande uppdraget är att uppmärksamma strukturella bekymmer i samverkan och lyfta dessa vidare till parterna med syfte att parterna utvecklar samverkan och blir effektivare. Detta mäts genom följande indikator till beredningsgruppen och samverkanskoordinatorerna:

- Har ni strukturer för att initiera, upprätthålla och underhålla relationen mellan inblandade aktörer?

MÅLGRUPP

Målgruppen är personer i arbetsför ålder, bosatta i Vänersborgs eller Melleruds kommun och som är i behov av stöd från fler än en av de samverkande parterna. Personen har "fastnat" och behöver samordnat stöd från fler än en part för att ta sig vidare i processen mot arbetslivet.

Uppföljning av antal deltagare och platser

Varje koordinator har utrymme för 15–20 deltagare per heltid. (Samverkanskoordinator i Mellerud har 50% avsatt för projektet) Stödet från samverkanskoordinator är inte tidsatt. Dock är syftet med koordineringen att personen får rätt stöd hos de ordinarie parterna. När personen är på "rätt plats" och det finns en hållbar gemensam plan för individen tar de ordinarie parterna över processen.

Målgruppsbeskrivning deltagare nuläge

Augusti 2020 är 10 deltagare inskrivna (6 män, 4 kvinnor), 5 deltagare saknar 9 års grundskola varav en är analfabet, 3 har grundskola och 2 har genomfört gymnasium. Av 10 deltagare är det 5 som är sjukskrivna på heltid. Av dessa har två försörjningsstöd varav 1 deltagare pågår en SIP (samordnad individuell planering) där det kan vara fråga om LUH (läkarutlåtande av hälsotillstånd) när hälsotillståndet är stabilt. Två har behov av arbetsträning där målbilden för framtiden är olika utifrån deras problematik. 1 deltagare skulle påbörja en rehab planering när insatsen startade men har fått pausas och istället fokusera på hälsa utifrån ett helhetsperspektiv. 1 deltagare som stått utanför arbetslinjen mer än 9 år har påbörjat en arbetsträning och kan vara föremål för en OSA anställning i framtiden då kriterier uppfylls för detta. 5,5 deltagare har försörjningsstöd, 0,5 aktivitetsstöd.

Gruppen består av såväl inrikes som utrikesfödda med övervikt av inrikes födda (7).

RESULTAT

Två avslutade insatser. 1 deltagare har fått anställning, 50% Nystartsjobb och uppdrag som kontaktperson 12 timmar/v. Vid start av insats hade deltagaren anställning som kontaktperson (varierande i tid max 46% och osäker anställning). 1 deltagare har flyttat till annan kommun.

Kommentar angående resultatet

Projektet startade i november där tid för implementering och hitta arbetsätt som kan fungera för samverkande parter har varit en del i uppdraget. Fler kunde med all sannolikhet kunnat avslutas tidigare om vi kunnat samverkat mer effektivt. Det som försvårar processen framåt är svårigheten att få bedömning av arbetsförmåga. En svårighet är att de olika parterna har olika uppfattningar om vem som ska utföra bedömningarna och vad som ska göras innan det är aktuellt med arbetsförmågebedömning. Det har blivit bättre i takt med att arbetsförmedlingen har fått utökade resurser. Några deltagare är heller inte prioriterade inom Arbetsmarknadsenheten då deras nedsättningar gör att de är långt från arbetslinjen och i nuläget är mer vara av karaktär Sysselsättning. Enhetschef IFO och enhetschef AME är medvetna om avsaknaden av Sysselsättningsplatser och att det påverkar både individen och samhället med olika kostnader.

På gång

Folder ska skrivas för att presentera uppdraget på ett enklare sätt till nya deltagare och andra intresserade. I september startar kursen "Ett steg till" med fokus att vara i ett sammanhang, vara en arbetskamrat, finnas i en arbetsgrupp, få ökad kunskap om arbetsmiljölagen, egenvård och skriva ett CV.

Utmaningar och utvecklingsområden

Det skulle vara mer effektivt av att i tidigt skede samverka genom SIP eller Samordning av rehabiliteringsinsatser (FK). Det blir vinster för individ och samhället om ledtiderna kortas. Att det inte kunnat göras i den utsträckningen utifrån deltagarnas behov är flera orsaker. En orsak är att nästan alla deltagare behöver arbetsbedömningar och det finns oklarheter i vem som ska möjliggöra det. Det har från Arbetsförmedlingen varit uttalat under vinter, tidig vår att de inte haft resurser för det och när sedan förändring skedde, kom det ett virus som påverkade den insatsen. Närhälsan har inte kunnat möta upp kring detta heller. Det blir svårigheter att kunna få ett resultat med individen när det blir halt i processen och för samverkanskoordinatören blir som en "åsna mellan två höttappar" och vet inte vart, vem man ska vända sig till för att få bedömning utförd. Det haltar med dokumentationen då undertecknad kunde precis innan sommaren få ordning på vilket sätt det ska dokumenteras i det system som används av AME. Det systemet är anpassat till arbetsmarknaden vilket medför svårigheter för projektets dokumentation. Det kan leda till att statistik inte stämmer överens med verkligheten. De mjuka möten som sker och som får deltagaren framåt i sin process kommer sällan fram i statistiken. En reflektion är att minska antal inskrivna deltagare i projektet och arbeta mer effektivt för att sedan lämna tillbaka till remitterande myndighet. Det för att deltagaren ska känna att det sker en aktivitet och ett snabbare avslut.

Mellerud 2020 08 31

Marianne Brindbergs Samverkanskoordinator

VÅLD I NÄRA RELATIONER – PILOTPROJKET

MAJ-AUGUSTI 2020

Beskrivning av projektet

Föreningen NNS (Nationellt Nätverk för Samordningsförbund) deltar tillsammans med flera Samordningsförbund i ett regeringsuppdrag med målet att förbättra upptäckten av våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld samt med att förmedla adekvata insatser för detta. Samordningsförbundet Vänersborg/Mellerud är med i regeringsuppdraget genom ett pilotprojekt med uppdrag att tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen hitta rutiner och metoder för att upptäcka våldsutsatta, våldsutövare och barn som upplevt våld. Målet är att personer med upplevelser av våld i nära relation ska bemötas på ett samordnat och enhetligt sätt och erbjudas stöd.

Genomförda insatser

Arbetsgruppen med kontaktpersoner från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Vänersborgs kommun, Melleruds kommun, NU-sjukvården samt VG-regionen sammanträder en gång i månaden. Under 2020 har gruppen träffats vid tre tillfällen 9 januari, 4 februari, 3 mars, 1 april, 7 maj, 4 juni samt 20 augusti. Under de tre senaste möten har det inne närvarat någon representant från Arbetsförmedlingen då platsen är vakant eller från Vänersborgs kommun på grund av sjukfrånvaro.

Med anledning av rådande samhällssituation Covid-19 har inga frågeformulär samlats in då arbetsgruppen i inte träffat deltagare/försäkrade/patienter på fysiskt besök och har därför inte kunna ställa rutinfrågorna om våld.

Arbetsgruppens fokus har under perioden varit riktat mot att identifiera externa aktörer för samarbete och erfarenhetsutbyte på hur vi tillsammans kan arbeta för att identifiera Våld i nära relationerna. Exempel på externa aktörer är rehab mottagningar, barn-och mödravård, hörsel- och synmottagning, ungdomsmottagning och skolhälsovård.

Nuläge

Förbundschef Linda Säterstam Samordningsförbundet Vänersborg/Mellerud som delat samordnaransvaret med Åsa Berner har avslutat sin tjänst och kommer inte ersättas i arbetsgruppen. Stöd kommer att finnas genom en person via Samordningsförbundet Trollhättan/Lilla Edet. Kommunens representant har varit sjukskriven under våren och är nu åter i tjänst. Det är dock oklar om representanten kommer åter till projektet. Arbetsförmedlingens representant i arbetsgruppen är fortsatt vakant.

Planering framåt

Då vår samhällssituation (Covid-19) nu stabiliserats kommer arbetsgruppen att återuppta personligabesök med klienter/patienter/försäkrade och insamlingen av frågeformulären om våld kommer att återupptas Den 7 september kommer arbetsgruppen att delta i en webbsänd konferens: HRV, kvinnlig könsstympning, barn-och tvångsäktenskap. Den 6 oktober kommer två representanter från arbetsgruppen ha ett digitalt möte med de andra sex pilotgrupperna med fokus på erfarenhetsutbyte. Arbetsgruppen träffas som tidigare en gång i månaden.

Statistik

Frågeformulären användas och registreras löpande. Vi ser att utsattheten för våld i våra verksamheter är mycket hög. Frågeformulären försöker implementeras i respektive organisation för att fråga på rutin.

Sammanställning av de 86 formulär som skickats in centralt (både för 2019 och 2020) visar att 56% av totalen som har varit utsatt för fysiskt våld (58% kvinnor och 44% män).

Av alla besvarade formulär uppger 64 % att de blivit utsatta för någon slags våld (71% kvinnor och 38 % män)

Av alla de besvarade formulären uppger 48% att de utsätts för verbala, psykiska och/eller fysiska sexuella kränkningar av en närstående (51% kvinnor och 38% män).

Vänersborg 2020-08-26

Åsa Berner

SAMVERKAN SGI-0

SLUTRAPPORT september 2019 - augusti 2020

Beskrivning av uppdraget

Genom Samverkan SGI-0 stödjer Förbundet utveckling av samverkan för personer som uppbär försörjningsstöd, saknar sjukpenninggrundande inkomst och har sin arbetsförmåga nedsatt på grund av sjukdom. Syftet med insatsen har varit att utveckla samverkan mellan parterna för att målgruppen ska få den rehabilitering som de har rätt till samt att myndigheternas arbete med målgruppen effektiviseras.

Ytterligare ett mål var att den nationella viljeriktningen ska följas och en skriftlig överenskommelse om arbetet med målgruppen upprättas lokalt.

Metod

Försäkringskassan utsåg en kontaktperson som avsatte två timmar per vecka för uppdraget. Handläggaren skulle vara ett konsultativt stöd att ringa till för att få råd och stöd, allmänt vad gäller regler m.m. inom främst sjukförsäkringsärenden. Handläggaren kunde även vara konsultativt stöd kring när Försäkringskassan har ett samordnande ansvar eller för att klargöra vilka aktiviteter som bör vara uppfyllda innan det kan vara aktuellt med exempelvis sjukersättning. Försäkringskassans handläggare var främst tillgänglig via telefon eller Skype-möten, men vid behov kunde personen även finnas tillgänglig fysiskt. Om behov fanns kunde Försäkringskassan också ha möjlighet att delta vid kompetenshöjande insatser i samband med projektet.

Kommunerna utsåg var sin kontaktperson som huvudansvarig för kontakten med Försäkringskassan. Frågorna till Försäkringskassan skulle vara generella och inte på individnivå.

Telefonkonsultation

Varje tisdag har kontaktpersonerna i respektive kommun haft möjlighet att ringa Försäkringskassan för konsultation under en timmes särskilt avsatt tid. Därutöver fanns möjlighet att ringa Försäkringskassans kontaktperson övrig tid vid behov.

Uppföljningsmöten

Under 2019 hölls ett uppstartsmöte och ett uppföljningsmöte.

Under *uppstartsmötet 191009* träffades samtliga parter som ingår i projektet, både ledning och kontaktpersoner. Vi gick igenom uppdragsbeskrivningen för projektet. Det beslutades efter dialog hur det metodiska arbetet enligt uppdraget skulle genomföras i praktiken. Det beslutades också att Försäkringskassans kontaktperson upprättar statistik kring genomförda konsultationer från respektive kommun och dess huvudsakliga innehåll.

Under *uppföljningsmötet 191204* gick vi igenom innehållet i de konsultationer som genomförts från kommunerna och detta blev i sig ett lärande för samtliga deltagare på mötet. Vänersborgs kommun hade använt samtliga veckovisa konsultationstillfällen vilket inte var fallet i Mellerud. Mellerud har inte nyttjat insatsen i den mån det var tänkt. Anledningen var att man ännu inte nått så långt i arbetet när det gäller tolkning av läkarintyg, granskning av avslagsbeslut från Försäkringskassan gällande olika ersättningar etc.

Det framkom också att man från kommunernas sida upplevde en viss avsaknad att kunna få konsultation i individärenden, då vissa frågor är svåra att generalisera kring. I övrigt konstaterades att formen för konsultationer etc. fungerar väl.

Ytterligare ett uppföljningsmöte var bokad i mars månad 2020, men blev inställt på grund av coronapandemin. Med anledning härav skedde uppföljningen och dialogen via mail och parterna inkom skriftligen med information.

Ny dialog via telefon och mail skedde i början av maj mellan parterna. I samband med denna uppföljning beslutade parterna 20-05-14 att avsluta projektet i förtid, då behovet av att ställa generella frågor till Försäkringskassan ej längre fanns hos kommunerna. Det var heller inte aktuellt att anordna någon form av kompetenshöjande utbildning med anledning av coronapandemin.

RESULTAT

Den nationella viljeriktningen ska följas/En skriftlig överenskommelse skall upprättas lokalt

Viljeinriktningen uppmanar kommuner, Arbetsförmedling, Försäkringskassan och landsting (regionen) att samarbeta kring målgruppen och uppmanar till att initiera liknande samarbete som genomförts i Halmstad.

Detta projekt var ett steg att öka samverkan och kompetensen mellan socialtjänst och Försäkringskassan i första hand. Då konsultationerna skett på en generell nivå är det svårt att

bedöma huruvida detta lett till ökad samverkan som gagnar individen. Däremot har kompetensen till viss del ökat mellan de två parterna utifrån de dialogerna som förts i utförda konsultationer, likaså under uppföljningsmöten mellan de två parterna.

Övriga parter som viljeinriktningen omfattar är inte delaktiga i det strukturerade samarbetet i projektet. Dialog kring samarbetsformer och ev. skriftlig lokal överenskommelse mellan parterna kring målgruppen, får föras i samordningsförbundets beredningsgrupp efter avslutat projekt.

Målgruppen skall få den rehabilitering som de har rätt till

Då projektet inneburit att generella frågeställningar ställts från socialtjänst till Försäkringskassan är det svårt att svara på, då resultat inte följs på individnivå. Här kan dock antas att det genom ökad kompetens via generella frågeställningar till viss del även kommit individer till gagn.

I båda kommunerna upplever man dock att det varit svårt att identifiera generella frågeställningar, då det i första hand är på individnivå som frågorna väcks och det är oftast svårt att omvandla frågorna så att de blir av generell karaktär.

I Vänersborg har man under flera års tid haft ett särskilt fokus på målgruppen och successivt höjt kompetensen vad gäller tolkning av läkarintyg enligt DFA-kedjan samt underlag för att söka olika typer av ersättningar enligt socialförsäkringssystemet. Vänersborg har också sedan 2017 haft ett ökat fokus på målgruppen, avsatt särskilda personalresurser och successivt utvecklat det metodiska arbetet på enheten samt höjt kompetensen på olika sätt, bl.a. genom utbildning av Försäkringskassans personal.

Mellerud har ytterligare två pågående insatser via samordningsförbundet; "hälsostöd" och "samverkanskoordinator". Inom insatsen hälsostöd erbjuds personen förebyggande hälsoinsatser samt ett hälsostöd i att få klarhet i sin hälsosituation genom att få ett stöd i vårdssituationer eller genom samtal utifrån befintliga intyg. Syftet med insatsen är att stötta personen mot egen försörjning. Inom insatsen samverkanskoordinator erbjuds personen kartläggning som leder till en individuell samordningsplan. Det övergripande målet är att personen ska få rätt stöd och rätt försörjning.

Hos båda kommunerna finns behov av fortsatt utveckling inom området och utvecklingsarbete kommer att pågå fortsatt framöver både internt och med externa samverkansparter.

Detta projekt ses som en del i det fortsatta utvecklingsarbetet i båda kommunerna. Båda kommunerna är eniga i att det framför allt är samarbetet/samverkan i individärenden som i första hand bör utvecklas ytterligare.

Myndigheternas arbete med målgruppen effektiviseras

Socialtjänsten i Mellerud har under perioden haft två telefonkonsultationer med Försäkringskassan som i huvudsak handlat om;

- Avslag på ansökan om sjukpenning på grund av att hen inte längre är försäkrad för arbetsbaserad förmån
- Ofullständiga uppgifter i medicinska underlag.

Mellerud har inte använt sin konsultationstid inom projektet under 2020, de har inte haft frågor att lyfta av generell karaktär, utan använder sig av sina insatser samverkanskoordinators och hälsostöd som de bedömer uppfyller behovet.

Socialtjänsten i Vänersborg har under projektet använt de flesta av konsultationstillfällena veckovis. Frågorna har i huvudsak handlat om;

- Kriterier för sjukersättning och aktivitetsersättning
- Avslag – varför?
- Överklagningsprocessen i olika ersättningar
- Generella frågor kring ansökan om rehabiliteringsinsatser samt arbetsförberedande och arbetslivsinriktade insatser
- Medicinska underlag, tolkningar och regler.
- Tolkning av olika begrepp t.ex. ”stadigvarande” utifrån fastställd dom
- Hur gå vidare i ärenden
- Tolkning av medicinska underlag
- Skillnader mellan beslut, omprövning och överklagan
- Sjukpenning, lagar och regler
- Sjukanmälans betydelse
- Retroaktiv sjukskrivning
- Sjukpenninggrundande inkomst – lagar och regler
- Försäkringskassans samarbete med vård och Arbetsförmedling, processer
- Samordningsförbundets insatser – när och för vilka
- Nystart 2.0

SLUTKOMMENTARER

Personer som faller under denna målgrupp och som uppbär försörjningsstöd i kommunerna har oftast sammansatta behov. De har fortsatt stort behov av samordning och samarbete mellan samtliga parter inom samordningsförbundet.

Det är i dagsläget flera samhällsfaktorer som ytterligare försvårar för dem att få sina behov tillgodosedda. Som exempel kan anges; Arbetsförmedlingens neddragningar och omorganisation, coronapandemin som påverkat samtliga parter (inte minst vården), samt statliga myndigheters uppstramade direktiv kring uppdraget. I de prioriteringar som görs hos parterna är detta en målgrupp som sällan prioriteras.

Kommunerna är eniga om att samarbetet kring denna målgrupp är viktig, men att behovet nu är större på individnivå än på generell nivå. Huvudmålet är att undvika att personerna faller mellan olika myndigheters ansvar och för att se till att de får det stöd, hjälp och rehabilitering som de har rätt till och att de får det från den instans som är ansvarig för att ge stödet. Här bedömer kommunerna att det nu är viktigt att fokusera på att arbeta för att hitta samarbetsvägar och rätt insatser för individen.

Vänersborgs Kommun 200831
Åsa Turesson/enhetschef

Uppföljning januari-augusti 2020 ALL-IN, Vänernborg/Mellerud

Beskrivning av verksamheten

ALL-IN är ett ESF-finansierat projekt bestående av 4 insatser i samverkan. En väg in – ett fördjupat kartläggnings- och handlingsplansarbete, Hälsoskola för arbete – en insats som ökar kunskapen om det svenska sjukvårdssystemet och kopplar ihop hälsa och arbete, Du och Ditt Liv – insatsen bedrivs av Dalslands folkhögskola och syftar till ökad språkutveckling samt insatsen Vägen vidare – som rustar genom en teoretisk del som tar riktning mot arbete eller studier samt en möjlig praktikdel där fokus sätts på inträde på arbetsmarknaden.

Deltagande parter och vilken organisation som är ägare av insatsen

ALL-IN är ett samverkansprojekt som till stor del finansieras av ESF. Totalt deltar sex kommuner i projektet. Förutom Vänernborg och Mellerud ingår även Trollhättan, Lilla Edet och Grästorp (vars samordningsförbund axlar projektägarrollen) och Bengtsfors.

Dalslands folkhögskola är del av projektet liksom Arbetsförmedlingen.

Period /insatsens tid

Projektet pågår till den 30 november 2021 då en avslutsfas tar vid. Projektet avslutas i sin helhet 28 februari 2022.

Deltagare i ALL-IN deltar utifrån individuellt behov och kan ta del av en, två, tre eller samtliga insatser. Den fördjupade kartläggningen skall ses som pågående under hela den tid som deltagaren är inskriven i ALL-IN. Insatsen Hälsoskola för arbete är 12 veckor lång med 2 träffar per vecka, DoDL är pågående under hela projektperioden och bedrivs som heltidsaktivitet, Vägen vidare är 12 + 12 veckor även den på heltid.

Varje deltagande kommun har att följa vissa satta ramar men är i övrigt fria att anpassa sin verksamhet utifrån den egna kommunens förutsättningar.

Målgrupp

Projektet riktar sig till utrikes födda, främst kvinnor, som står långt från arbetsmarknaden. Målsättningen är att projektet som helhet skall nå 350 deltagare varav 300 kvinnor och 50 män.

Kommunerna Vänernborg och Mellerud förväntas bidra med minst 115 deltagare.

Mål och resultat, jämförelse från tidigare år

Projektets första deltagare startade i september 2019 varför jämförelser med tidigare år inte kommer att göras. De resultat som redovisas gäller för tiden från projektets start tom augusti 2020.

Uppställda mål och målgrupp för insatsen (uppdragsbeskrivningen):

20% (2 av 10) till arbete/studier.

40% (4 av 10) till fortsatt rehabilitering.

Samtliga deltagare skall under sin tid i ALL-IN öka sin kunskap om jämställdhet

7 av 10 skall uppleva ökad livskvalitet.

Uppföljning av antal deltagare och platser:

Vänerns kommun har under 2020 haft 77 deltagare i ALL-IN och Mellerud 38. Mellerud är för övrigt den kommun som bidragit med flest män till projektet så här långt. 4 män från Mellerud deltar i ALL-IN.

Både Vänerns och Mellerud har under året genomfört såväl Hälsoškola för arbete som Vägen vidare. I båda kommunerna finns Dalslands folkhögskola på plats och bedriver insatsen Du och Ditt Liv.

Tid i insats: Snitttiden för deltagande i projektet är, i Vänerns/Mellerud, nästan 7 månader. Av de deltagare som skrivs ut till arbete/studier har, med ett par undantag, alla varit in-skrivna i 4 månader eller längre. Av det kan man dra slutsatsen att deltagare som går vidare till arbete inte gör så enbart genom deltagande i Hälsoškola för arbete. Hälsoškola för arbete pågår endast tre månader och annan eller ytterligare insats behövs för att nå tiden 4 månader i ALL-IN.

Vid avslut: Av de sammanlagt 64 deltagare som avslutats under året har 13 stycken (20%) skrivits ut till arbete/studier eller arbetssökande på Arbetsförmedlingen (och bedöms då klara sig med Arbetsförmedlingens ordinarie utbud och icke vara i behov av fortsatt extra stöd)

Livskvalitet: Svarefrekvensen på enkäten är mycket låg, knappt 40% av deltagarna i de båda kommuner har besvarat enkäten. Bortfallet är således drygt 60%. Enkäten visade sig vara allt för komplex för målgruppen. Trots att enkätens utformning har omarbetats flera gånger har vi inte lyckats skapa ett instrument som mäter det vi efterfrågar. Livskvalitet som begrepp är svårt att beskriva för målgruppen och vad vi har förstått finns hos deltagarna dels en viss oro för vad enkätsvaren kan leda till (repressalier) och också en önskan om att vara oss till lags. Det är inte ovanligt att deltagare i inskrivningsskedet uppger att man har högsta möjliga livskvalitet.

Fortsättningsvis föreslås att frågan, i ALL-INS samtliga delar, följs upp med hjälp av fokusgrupper.

Jämställdhetsintegrering

Projektet är i sig allt annat än jämställt, åtminstone sett till fördelningen av deltagare. Vi har uttryckligen fokuserat på kvinnor och kvinnligt deltagande. Dels beroende på skrivningen i ESF-s utlysning "fokus på kvinnor" men också för att markera den ojämställda resursfördelningen mellan män och kvinnor på strukturell nivå där gruppen män som regel tilldelas betydligt större resurser än gruppen kvinnor.

I projektet arbetas aktivt med jämställdhet på alla nivåer och ett tydligt uttalat mål är att samtliga deltagare under sin tid i ALL-IN skall lära mer om jämställdhet.

Deltagarmässigt är Mellerud, med sina 4 deltagande män, projektets mest jämställda kommun.

Samtliga avslutade deltagare i ALL-IN har uppgett att de lärt sig mer om jämställdhet under sin tid i projektet.

Indikatorer

Indikatorerna används inte inom ALL-IN. Det har gjorts försök med anpassade indikatorfrågor men också det blev för komplext för målgruppen. Vi har därför valt bort indikatorfrågorna i ALL-IN.

Samverkan mellan myndigheter, framgångsfaktorer

Metoden kräver samarbete och samverkan i flera dimensioner, såväl inom arbetsteamet och delarna i ALL-IN som inom den egna organisationen och mellan myndigheterna. Genom ALL-IN ges medarbetare från olika delar av organisationerna möjlighet att arbeta tillsammans och därigenom utveckla samverkan.

Deltagare i ALL-IN bedöms individuellt och har möjlighet att delta i en eller flera av projektets insatser, att arbeta med individer under en längre tid och följa deras utveckling ökar möjligheterna ta en bra fortsatt matchning till ett nästa steg.

I ALL-IN finns tillgång till samtliga ägarparters organisationer vilket borgar för att vi i samverkan kan arbeta tillsammans hela vägen fram och se till att när individens tid i projektet är över så tar något annat vid.

Framtid, utmaningar, utveckling

En överväldigande majoritet av de arbeten som deltagarna gått vidare till är extratjänster inom kommunerna. Framgent bör vi arbeta för att utöka kontakterna med näringslivet och även arbeta för andra typer av anställningar och än mer långsiktiga lösningar.

Den pågående pandemin har påverkat projektet i stor utsträckning. Inbokade föreläsare har ställt in sin medverkan, praktikplatser har dragits tillbaka och det har funnits en stor oro i målgruppen. Frånvaron ökade under våren men i stort sett har projektet ändå kunnat arbeta på, om än med anpassade metoder. Projektets lokala medarbetare har gjort ett fantastiskt jobb med tanke på omständigheterna.

Inflödet till projektet påverkas av de remitterande myndigheterna restriktioner. Om de remitterande myndigheterna inte möter målgruppen riskerar inflödet att minska.

Så länge pandemin fortgår kommer projektet att arbeta för att utveckla metoder för att, trots läget, nå målgruppen.

Året har hittills bjudit på utmaningar men i utmaningar finns också ett lärande. Det är troligt att de lärdomar vi dragit kan vara till nytta fortsättningsvis, även utan pandemi.

Projektledare/ Helene Bergenhäll